

ORZECZNICTWO

BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.

wraz z przesyłką pocztową

Konto P. K. O. Nr. 22.308

Administracja: Księgarnia Prawnicza

Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR

Dr EMANUEL ISERZON

Adwokat

Nr 27 (73)

Warszawa, 2 lipca 1938 r.

Rok III

TREŚĆ:

	str.
Księgowość przedstawiciela handlowego	441
Ustawa o podatku obrotowym	443
Orzecznictwo w przedmiocie księgowości: saldo kredytowe kasy	444
Orzecznictwo w sprawach podatkowych: potrącenie zaległości podatkowych z należnością prywatno-prawną Skarbu Państwa	445
Orzecznictwo w sprawach umów o pracę i ubezpieczeń społecznych: pojęcie zawodu przy ustalaniu zdolności do jego wykonywania	446
Okólniki: w sprawie ulg w państwowym podatku przemysłowym dla transakcyj mąką na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Wilnie; — w sprawie kompetencji władz skarbowych do ustalania podstaw wymiaru podatku dochodowego, w przypadkach, które były rozstrzygane przez sądy powszechne: — w sprawie badania ksiąg handlowych instytucji kredytowych	448—450
Kalendarz podatkowy	451
Kronika podatkowa	451
Poradnia	452—455

Prosimy o odnowienie prenumeraty za kw. III
1938 r. (zł. 4.50)

Konto PKO 22.308

KSIEGOWOŚĆ PRZEDSTAWICIELA HANDLOWEGO

(Odpowiedź w dyskusji)

W nr 25 OBP za rb. ukazał się artykuł dyskusyjny p. D. B. z Łodzi, omawiający zagadnienie księgowości przedstawicielstwa handlowego, poruszone przeze mnie w nrze 22. Niestety, p. D. B. wyszedł z błęd-

nego założenia, twierdząc, iż opisane przeze mnie przedstawicielstwo nie posiada składu komisowego reprezentowanej firmy. Nic więc dziwnego, że wyciągnięte przezeń wnioski okazały się niesłusznymi.

Pragnąc skierować dyskusję na właściwe tory oraz dla zapobieżenia dalszym nieporozumieniom muszę sprecyzować stan faktyczny, który przedstawia się, jak następuje.

Przedstawicielstwo posiada skład komisowy reprezentowanej firmy krajowej K. oraz — skład konsygnacyjny firmy zagranicznej Z. Niezależnie od tego, mają również miejsce niekiedy dostawy bezpośrednio z siedzib firm reprezentowanych. Konieczność prowadzenia w podobnych wypadkach kont odbiorców w księgach zasadniczych przedstawicielstwa handlowego — w myśl wymagań okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 5.X. 1936 r. LDV. 8709/1/36 — jest całkowicie uzasadniona, do czego zresztą dostosowana jest proponowana przeze mnie koncepcja księgowania. Pytanie, które się nasunęło p. D. B.; „w jaki sposób Rach. Odbiorców i Rk. K. zniosą się w końcu roku“ — przy bliższym zapoznaniu się z omawianym systemem księgowości straci na aktualności, gdyż Rach. Odbiorców K. (wzg. Z.) zostaje w Dzienniku-Zbiorniku co miesiąc obciążony za dokonane sprzedaże przy równoczesnym uznaniu Rku Inkasa K.*) W celu całkowitego wyświeatlenia obrazu dodać jeszcze należy, iż dla ewidencji (wartościowej) składu konsygnacyjnego (wzgl. komisowego) prowadzona jest jeszcze jedna para kont, stale ilustrujących wartość towarów, będących na składzie konsygnacyjnym (Rk. Towarów na Skł. Konsygn.), a stanowiących własność firmy reprezentowanej (Rk. Komitenta za Tow. w Konsygnacji).

Abstrahując od kwestii obowiązku prowadzenia kont odbiorców w księgach zasadniczych przedstawicielstwa handlowego, stwierdzić jeszcze należy, iż stanowisko p. D. B. w odniesieniu do sposobu księgowania zainkasowanych należności reprezentowanej firmy Z., wpłacanych do Banku Z. S. — nie jest, moim zdaniem, trafne. Rk. Banku Z. S. musi mieć pozycję równoważącą w pasywach, gdyż fundusze ulokowane na tym koncie nie należą do przedstawiciela, lecz stanowią własność firmy Z. Stąd też wypływa konieczność prowadzenia Rku Z., Konto Bankowe, jako równoważnika Rku Banku Z. S. Ponadto przeprowadzanie inkasa przez Rk Z. Konto Bieżące (jak to zaleca p. D. B.) uważam za niestosowne, stwarza to bowiem cały szereg niedogodności i nie przyczynia się do przejrzystości księgowania, niepotrzebnie obarczając ten rachunek materiałem niewłaściwym. Wspomniane Konto powinno uwzględniać jedynie rozrachunek z tytułu prowizji, wyłożonych kosztów etc. oraz kwot podniesionych w Banku, Z. S. (w porozumieniu się z Komitentem), co bynajmniej nie może być kumulowane z zainkasowanymi należnościami firmy Z., będącymi stale do jej dyspozycji.

H. Brunicki.

*) Jeśli chodzi o przedstawicielstwo zagraniczne, to przy obciążeniu Rku Odbiorców Z. uznaje się Rk Sprzedaży Konsygnacyjnej, który służy dla ustalenia wysokości obrotu podatkowego (w tym bowiem wypadku podstawą służy obrót a nie prowizja). Stąd należności z tytułu sprzedaży, ewent. zwrotów i bonifikat przenosi się na Rk Inkasa Z.

USTAWA O PODATKU OBROTOWYM

z dnia 4 maja 1938 r.

(Dz. U. R. P. Nr 34 z 1938 r., poz. 292)

(dokończenie)

Udział związków samorządowych w podatku obrotowym.

Art. 12. Związki samorządu terytorialnego otrzymują udział we wpływach z podatku w wysokości 15,5%.

Odpowiedzialność karna.

Art. 13. Kto uszczupla podatek obrotowy, pobierany na granicy lub przez władze celne (art. 9 ust. (3) ustawy) — podlega karze grzywny w wysokości od 5 do 10-krotnej kwoty uszczuplonego podatku. Przepisy prawa karnego skarbowego (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 84, poz. 581) stosuje się tu odpowiednio.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 14. Ilekróć w dotychczasowych przepisach prawnych jest mowa o podatku przemysłowym w rozumieniu podatku przemysłowego od obrotu lub o podatku przemysłowym od obrotu, należy rozumieć przez to podatek obrotowy, unormowany w ustawie niniejszej.

Art. 15. (1) Podatek przemysłowy od obrotu za lata do roku podatkowego 1938 włącznie oraz należności za świadectwa przemysłowe za lata do roku podatkowego 1939 włącznie będą pobierane na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339).

(2) Część należności za nabyte na rok podatkowy 1939 świadectwo przemysłowe, odpowiadającą cenie zasadniczej świadectwa (część III zał. do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym) wraz z 15% dodatkiem pobieranym na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 127) a uiszczoną przez osoby opłacające podatek obrotowy w myśl ustawy niniejszej — potrąca się z kwoty podatku obrotowego za rok podatkowy 1939.

(3) Potrącenie, określone w ustępie poprzedzającym, nastąpi przy uiszczaniu zaliczek na podatek obrotowy za rok podatkowy 1939, pobieranych z mocy art. 8 ustawy niniejszej, przy czym od każdej zaliczki miesięcznej odjęta będzie jedna dziesiąta a od każdej zaliczki kwartalnej — jedna czwarta podlegającej potrąceniu w myśl. ust. (2) kwoty; jeżeli w sposób powyższy nie zostanie odjęta od podatku obrotowego cała podlegająca potrąceniu kwota należności za świadectwo przemysłowe, pozostałość tej kwoty potrącona będzie przy uiszczaniu należności, ustalonej przy wymiarze podatku obrotowego za rok podatkowy 1939.

Art. 16. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) z zastrzeżeniami, wynikającymi z art. 15 ust. (1).

Art. 17. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 18. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

119.

SALDO KREDYTOWE KASY*)

Saldo kredytowe kasy stanowi usterkę materialną w księgowaniu.

Ujawnienie w dwóch wypadkach sald kredytowych kasy, stanowiących poważne w stosunku do obrotu kwoty, uprawnia władzę wymiarową nie tylko do uznania ksiąg za nieprawidłowe, ale i do pominięcia ksiąg przy ustaleniu podstawy wymiaru.

NTA, 9 marca 1938, I. rej. 5541/35.

Z uzasadnienia: Skarżąca wykazała w zeznaniu obrót w kwocie zł 113.706.98 z handlu towarami mieszanymi, przy czym z detalicznej sprzedaży według 0,75% stawki zł 56.276.76 i z hurtowej sprzedaży według 1/2% stawki zł 57.450.22 zaofiarowując na poparcie zeznania prowadzone księgi.

Po protokólaraym zbadaniu ksiąg handlowych skarżącej, podczas którego m. in. ustalono, że księga towarowa wykazuje w dacie 10 stycznia większe rozchody mąki pszennej aniżeli był zapis (stan 50 kg, rozchodowano 75 kg), że rozchody kasy przewyższają stan gotówki, wykazany po stronie przychodów w księdze kasowej, a mianowicie: w dacie 7 marca stan zł 7.557.06 — rozchodowano zł 8.686.50 i w dacie 1 maja stan zł 1.403.13 — rozchód zł 1.791.60 — władza powiadomiła płatniczkę o dostrzeżonych uchybieniach, z powodu których zdyskwalifikowała księgi handlowe jako „nie nadające się do przyjęcia za podstawę do wymiaru podatku od obrotu za rok

1933, uznając je za nierzetelne”. Obrót ustaliła władza wymiarowa na podstawie opinii zasięgniętej u trzech biegłych w kwocie zł 150.000 i stosując stawkę 1%-ową.

W odwołaniu skarżąca zwalczała odrzucenie ksiąg jako dowodu na poparcie zeznanego obrotu, wywodząc, że dostrzeżone błędy są mało znaczące i tylko natury formalnej i wyjaśniając m. in., że salda kredytowe powstały z tego powodu, że skarżąca pożyczyla u sąsiadów gotówkę, licząc się z tym, że z pierwszych utargów zwróci pieniądze i dlatego nie kontowała tych pozycji i prosiła o zmniejszenie sumy obrotu do kwoty zł 114.000 oraz o uznanie ksiąg za rzetelne.

Władza II instancji nie uwzględniła odwołania z tym uzasadnieniem, że dowód z zaofiarowanych ksiąg uznano za nieudany z przyczyn podanych w protokóle badania tychże, a podanych rekurentce do wiadomości rezolucją z dnia 26 kwietnia 1934 r.

W skardze na to orzeczenie zwalcza skarżąca odrzucenie ksiąg handlowych w szczególności podnosząc, że wniosek władzy, jakoby nie wszystkie transakcje kontowano, oparty na okoliczności przewyżki salda kredytowego na rachunku kasy, jest nieuzasadniony, gdyż uchybienie to miało miejsce tylko 2 razy przez cały rok i ma charakter czysto formalny, bowiem skarżąca potrzebowała „drobnej gotówki w kwocie zł 100” i pożyczyla sobie po kilkanaście złotych na ten cel u sąsiadów, a nie wciągnęła tych pożyczek do ksiąg, ponieważ nie umie sama ich prowadzić, stałego buchaltera zaś nie miała. Dalej zarzuca skarga zastosowanie wyższych stawek podatkowych oraz obrazę art. 76 Ordynacji Po-

*) Por. OBP, 1937, str. 43 i n. i 158 i n.; OBP 1938, str. 36 i n., 71 i n., 83 i n.

datkowej z powodu bezpodstawnego przyjęcia obrotu w wysokości zł 150.000 zamiast zł 114.000, jak to jej księgi wykazują.

Władza pozwana w odpowiedzi na skargę wnosi o jej oddalenie jako nieuzasadnionej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Z protokołu badania ksiąg handlowych, na podstawie wyników którego władza pozwana uznała dowód z ksiąg handlowych za nieuważny m. in. z powodu ujawnienia sald kredytowych, wynika, że salda te sięgały w jednym wypadku kwoty przekraczającej tysiąc złotych, a w drugim — kilkaset złotych. Niezależnie od powyższego pozycje wynosiły więc nie kwotę stu złotych, rzekomo dorywczo pożyczoną u kilku sąsiadów, jak podnosi skarga, lecz poważne w stosunku do obrotu przedsiębiorstw kwoty. Jeśli więc władza na podstawie bodaj tych dwu o-

koliczności faktycznych, stanowiących nie formalne uchybienie, jak błędnie twierdzi skarżąca, lecz materialny brak w prowadzeniu księgowości, doszła do przekonania o nieprawidłowości ksiąg i niemożności oparcia wymiaru na dokonanych w księgach skarżącej zapisach — to nie dopuściła się ona ani obrazy prawa, ani zarzuconej wadliwości postępowania. W tych warunkach pomija Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpatrywanie dalszych zarzutów skargi jako nieistotnych.

Zarzut skargi wadliwości postępowania z powodu dowolnego ustalenia obrotu nie jest uzasadniony, władza bowiem oparła się na posiadanym materiale faktycznym, w szczególności na opinii biegłych.

W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę, jako nieuzasadnioną.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

56.

POTRĄCENIE ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH Z NALEŻNOŚCIĄ PRYWATNOPRAWNĄ SKARBU PAŃSTWA.

Skarb Państwa korzysta z prawa potrącenia zaległości podatkowych z należnością prywatnoprawną przypadającą od niego podatnikowi.

SN, 28 maja — 11 czerwca 1937, C. I. 661/37.

Z uzasadnienia. W związku z pozostałymi zarzutami skargi kasacyjnej rozstrzygnięciu przez Sąd Najwyższy ulega pytanie prawne, czy Skarb Państwa może zgłosić do potrącenia z należnością prywatnoprawną, poszukiwaną w drodze sądowej, swoją wierzytelność z tytułu po-

datków.

Potrącenie to było uznane za dopuszczalne w prawie rzymskim (L. I. C. de comp. 4.31). Na tle przepisów § 1441 powsz. ks. ust. cyw., która obowiązywała w województwach południowych i na tle § 395 kod. cyw., który obowiązywał w województwach zachodnich, było ono uznane za dopuszczalne za żądanie Skarbu Państwa, bez żadnych ograniczeń.

W p. 3 art. 187 projektu prawa o zobowiązaniach była przewidziana możliwość potrącenia należności publicznoprawnych wobec Państwa i innych związków prawa publicznego, za zgodą takiego związku. Podczas obrad kolegium uchwalającego przepis ten został jednak skreślony, jako dotyczący kwestii, która nie należy do prawa cywilnego (Kom.

Kod. podkom. prawa o zobow. zeszyt 6 str. 396). Prawo publiczne w p. I lit. d art. 1 ustawy z 10 marca 1932 o spłacie zaległości podatkowych (DURP 1935 p. 336, tekst jednolity) upoważniło Ministra Skarbu do określania warunków zaliczenia na żądanie płatnika na pokrycie jego zaległości podatkowych należności, które na jego rzecz przypadają od Skarbu Państwa; również w § 2 art. 103 ord. pod. (tekst jednolity z 14.2.1936) uprawniono płatnika do zapłaty podatku wierzytelnością prywatno-prawną, którą on posiada w stosunku do Skarbu Państwa, jeśli jest ona bezsporna i wymagalna. Przepisy zatem prawa publicznego zawierają pewne ograniczenia, dotyczące możliwości potrącenia należności podatkowych z należnościami prywatno-prawnymi na żądanie wierzyciela tych ostatnich, ale nie zawierają one ograniczeń, dotyczących potrącenia tych należności na żądanie Skarbu Państwa, ponieważ powyższe ograniczenia zostały wprowadzone w interesie Państwa, celem zapewnienia wpływu podatków, więc z braku ograniczeń w przepisach prawa publicznego, dotyczących po-

trącenia należności podatkowych na żądanie Skarbu Państwa, należy uznać, że Skarb Państwa w zasadzie korzysta z prawa zgłoszenia zarzutu potrącenia należności podatkowych w sporze o zasądzenie od niego należności prywatno-prawnej, z zastosowaniem odpowiednich przepisów K. Z.

Tą samą kwestią zajmował się SN w sprawie CII 1132/37 (wyrok z d. 5 listopada 1937). W tej sprawie SN, uznając w zasadzie, że potrącenie zaległych podatków z roszczeniem prywatno-prawnym podatnika do Skarbu Państwa jest dopuszczalne, zaznacza, że takiego potrącenia dokonać może nie każdy urząd, lecz tylko właściwy urząd skarbowy. „Przy przeciwnym zapatrywaniu, wywodzi SN, doszłoby się do przyjęcia takiego stanu rzeczy, iż wszelki urząd państwowy byłby właściwy do podejmowania wszystkich czynności we wszystkich kierunkach władzy skarbowej”.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

42.

POJĘCIE ZAWODU PRZY USTALANIU ZDOLNOŚCI DO JEGO WYKONYWA- NIA

Za zawód przy ustalaniu prawa pracownika umysłowego do renty inwalidzkiej może być uznane stałe zajęcie, do którego wykonywania potrzebne jest posiadanie specjalnych kwalifikacji, nabywanych w drodze fachowego wykształcenia, ewentualnie uzależnionych także lub też wyłącznie od

stosownych osobistych uzdolnień.

Zajęcie sekwestratora może być traktowane jako samoistny zawód.

NTA, 22 marca 1938, I. rej. 4877/36.

Z uzasadnienia: Według zgłoszeń Magistratu m. Łodzi Wydziału Plantacji Miejskich do ZUPU w Warszawie A. B. 25 maja 1928 r. został przyjęty do pracy w charakterze biuralisty do wspomnianego Wydziału, a zwolniono go 15 grudnia 1928 r., następnie jednak 24 stycznia 1929 r. przyjęto go na nowo jako kancelistę dietariusza do Urzędu Zasiłkowego dla bez-

robotnych tegoż Magistratu, z tego zaś stanowiska zwolniono go 1 listopada 1929 r., ale 12 listopada 1929 r. przyjęto go do Wydziału Podatkowego Magistratu jako *sekwestratora*. Magistrat m. Łodzi 4 kwietnia 1934 r. wydał B. zaświadczenie, że przestał on pracować w charakterze kancelisty 31 marca 1934 r. i że został zgłoszony do ubezpieczenia w lutym 1929 r.

B. w 1935 r. zgłosił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych roszczenie o rentę inwalidzką.

Zakład decyzją z 26 listopada 1935 r. oddalił roszczenie B. wskazując, że *z zawodu on jest biuralistą, a do tego zawodu jest on zdolny w rozumieniu art. 22 ust. 3 i 4 rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych*. Wojewoda, do którego B. się odwołał, decyzją nr POC IVB/I z 17 lutego 1936 r. uchylił orzeczenie Zakładu. Wojewoda w uzasadnieniu, powołując się na dodatkowo przeprowadzone postępowanie wyjaśniające, zaznaczył między innymi, że B. w czasie od 1 czerwca 1928 r. do 31 marca 1934 r. zatrudniony był w charakterze sekwestratora, co nie jest równoznaczne z zawodem biuralisty, a cierpienie, stwierdzone u B., spowodowało utratę zdolności do pracy w zawodzie sekwestratora powyżej 50%.

Odwołania Zakładu od powyższej decyzji Ministerstwo Opieki Społecznej z 17 lipca 1936 nr Uo 1/244—6 nie uwzględniło. Ministerstwo powołało się na motywy pierwszej instancji i zaznaczyło m. in., że wbrew twierdzeniom odwołującemu się Zakładu zawód sekwestratora nie jest równoznaczny z zawodem kancelisty, gdyż czynności sekwestratora zbliżone są do czynności inkasenta, który to zawód uważany jest za samodzielny, nadto Ministerstwo zaznaczyło, że z opinii Dra M. wynika, że *upośledzenie B. do wykonywania czynności sekwestratora w stopniu przewyższającym 50% miało powstać na początku 1933 r., w listopadzie więc 1929 r., kiedy on zaczął wykonywać te czynności*

ci, o ile niezdolność w ogóle istniała, nie mogła ona istnieć w stopniu przewyższającym 50%, ścisłego jednak terminu powstania powyższej niezdolności ustalić nie podobna, gdyż ze znajdujących się w aktach sprawy świadectw lekarskich wynika znaczna rozbieżność zdań...

Na to orzeczenie wniósł skargę Zakład Ubezpieczeń Społecznych, podnosząc następujące zarzuty:

Władze sprzecznie ze stanem akt przyjęły, że B. *z zawodu był sekwestratorem, z akt bowiem wynika, że był on zatrudniony jako kancelista*. Jeżeli zresztą przyjąć, że B. był sekwestratorem, to i wówczas nie ma podstawy do przyjęcia, że czynności sekwestratora na równi z czynnościami innych typów biuralistów na przykład archiwisty, kontrolera, inkasenta itp. stanowią odrębny zawód w rozumieniu art. 22 rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych...

Rozpatrując zarzuty skargi Trybunał rozważył, co następuje:

Ustawodawca bliżej pojęcia zawodu w rozporządzeniu o ubezpieczeniu pracowników umysłowych nie określił, a więc miał na względzie pojęcie to w potocznym znaczeniu. W tym znaczeniu *za zawód może być uznane nierozłącznie stałe zajęcie, do wykonywania którego potrzebne jest posiadanie specjalnych kwalifikacji, nabywanych w drodze fachowego wykształcenia ewentualnie uzależnionych także, lub też wyłącznie od stosownych osobistych uzdolnień*. Ustawodawca te momenty w cytowanym rozporządzeniu zaakcentował, wskazując w art. 22 ust. ostatni, że przede wszystkim należy brać pod uwagę fachowe wykształcenie, względnie jak określił w art. 65, dostateczne przygotowanie. Otóż jeśli w sprawie niniejszej skarżący Zakład nie zaprzecza, że do wykonywania zajęcia sekwestratora wymagane są inne, niż dla poszczególnych typów biuralistów kwalifikacje osobiste, których B. nie posiada, to *nieuzasadniony jest zarzut, że roszczenia pozwana niesłusznie potraktowała zajęcie sekwestratora, jako sa-*

moistny zawód w rozumieniu rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umy-

słowych, a nie jako pewną tylko odmianę czynności w ramach biuralisty...

OKÓLNIKI

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 MAJA 1938 R.

L. D. V. 11444/4/38

w sprawie ulg w państwowym podatku przemysłowym dla transakcyj mąką na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Wilnie.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 16 z 1938 r., poz. 402).

Nawiązując do okólnika z dnia 7 maja 1937 r. L.D.V. 35998/4/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 13, poz. 420), Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych ustala, iż minimalna transakcja giełdowa na Giełdzie Zbożowo-Towarowej i Lniarskiej w Wilnie, korzystająca z ulgi w podatku przemysłowym od obrotu, może wynosić **w 1938 roku w obrocie mąką 1200 kg.**

Wspomniana ulga może dotyczyć tylko tych transakcyj mąką, które poza tym odpowiadają wszystkim pozostałym warunkom, przewidzianym zarządzeniami Ministerstwa Skarbu w zakresie ulg w państwowym podatku przemysłowym od obrotu dla transakcyj giełdowych mąką.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr Lubowicki

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 MAJA 1938 R.

L. D. V. 12407/2/38

w sprawie kompetencji władz skarbowych do ustalania podstaw wymiaru podatku dochodowego, w przypadkach, które były rozstrzygane przez sady powszechne.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 17 z 1938 r., poz. 425).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 21 lutego 1938 r.

I. rej. 8488/34 i 8489/34.

„...III. Zarzut obraży art. 65 i 73 ustawy o podatku dochodowym przez ustalenie dochodu skarżącego odmiennie od ustalenia przez sąd karny, który—o ile chodzi o rok operacyjny 1926—ustalił ten dochód na kwotę niższą, od której podatek wynosiłby tylko 5.021 zł 57 gr, zaś—o ile chodzi o rok operacyjny 1927—uwolnił skarżącego od oskarżenia o zatajenie dochodu przez przedłożenie nierzetelnych ksiąg. Zarzut ten nie jest uzasadniony. Powołane przez skarżącego przepisy dają właśnie władzom skarbowym prawo i wyłączną kompetencję do ustalenia podstaw wymiaru podatku dochodowego i w tym kierunku władze skarbowe nie są krępowane orzeczenia-

mi sądu karnego, mającymi inny cel na oku oku i dotyczącymi innej kwestii, bo kwestii winy oskarżonego w dostarczeniu władzom wymiarowym danych niezgodnych ze stanem faktycznym.

IV. Nakoniec, o ile chodzi o rok podatkowy 1927, zarzuca skarga obrazę art. 85 ustawy o podatku dochodowym z tego powodu, że sąd karny uniewinnił skarżącego od zarzutu prowadzenia nierzetelnych ksiąg handlowych w roku operacyjnym 1927. I ten zarzut nie jest uzasadniony. Zastosowanie art. 85 ustawy nie jest zależne od stwierdzenia popełnienia przez płatnika czynu karygodnego, lecz jedynie od stwierdzenia nowych okoliczności. **Bez względu więc na to, czy sąd karny uznał subiektywną winę skarżącego w niezgodności jego ksiąg handlowych ze stanem faktycznym za udowodnioną, czy nie i czy w konsekwencji go skazał, czy uniewinnił, jeśli tylko władza skarbową stwierdziła przy sposobności toczącego się śledztwa sądowego takie niezgodności ksiąg, przyjętych przy pierwotnym wymiarze za podstawę obliczenia dochodu, z rzeczywistością, miała ona prawo stosować przepis art. 85.** Władza w decyzji odwoławczej uzasadnia pod względem faktycznym zastosowanie tego przepisu, podając pozycje książki „prywatnej” skarżącego, nie znajdujące się w księgach handlowych i stwierdzając w ten sposób niezgodność ksiąg handlowych z rzeczywistością. Tych ustaleń faktycznych władzy skarga nie zwalcza. Zarzutu więc obrazy art. 85 ustawy nie mógł Najwyższy Trybunał Administracyjny uwzględnić...”

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 11 CZERWCA 1938 R.

L. D. V. 12504/1/37

w sprawie badania ksiąg handlowych instytucji kredytowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 17 z 1938 r., poz. 428)

W związku z wątpliwościami, czy przy rewizji ksiąg handlowych instytucji kredytowych dla celów ustalenia podstaw wymiaru podatków dla tych instytucji władze skarbowe są uprawnione do badania kont oraz dowodów, dotyczących wkładów lokacyjnych i oszczędnościowych, bez uprzedniego zezwolenia Ministra Skarbu w każdym konkretnym przypadku, o czym jest mowa w art. 60 § 4 Ordynacji Podatkowej — Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Władze wymiarowe, zgodnie z art. 70 § 2 Ordynacji Podatkowej, mają obowiązek oparcia wymiaru na materiale faktycznym. W tym celu mają one **prawo** badać księgi handlowe, gospodarcze, zapiski i inne dokumenty **płatnika** lub innych osób (art. 70 § 2 lit. e) Ordynacji Podatkowej). Prawo powyższe obejmuje w stosunku do płatnika badanie całokształtu interesów przedsiębiorstwa, a więc — o ile chodzi o wymiar podatku przemysłowego od obrotu i dochodowego dla instytucji kredytowych — wszystkich elementów, mających zasadnicze znaczenie dla ustalenia podstawy wymiaru podatku i rozmiaru obowiązku podatkowego (wysokości obrotu i dochodu).

Elementami tymi są bezsprzecznie poszczególne składniki zamknięcia bilansowego oraz rachunku strat i zysków. Jednym z rachunków wynikowych, którego rezultaty wpływają na rozmiar obowiązku podatkowego (wysokości podstawy wymiaru), jest rachunek odsetek. Zapisy księgowane na tym rachunku są ściśle związane z zapisami księgowanymi na rachunku wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych. Rachunek wkładów oszczędnościowych oraz lokacyjnych uznaje się z tytułu wkładów pienięż-

nych, otrzymanych przez instytucje kredytowe od wkladców, obciąża się zaś za zwroty wkładów. Do kapitałów dopisuje się narosłe odsetki i kwotami tych odsetek uznaje się rachunek wkładów w ciężar konta odsetek. Rachunek wkładów ma zatem istotny wpływ na wyniki bilansowe instytucji kredytowej, a więc i na podstawy wymiaru podatków. Musi on być zbadany i zanalizowany pod kątem samej prawidłowości obliczenia i zarachowania odsetek oraz zaksięgowania ich w odpowiednim okresie operacyjnym, a nadto celem ustalenia, czy na rachunku tym nie zostały zaksięgowane takie transakcje, które mogą mieć wpływ istotny na wynik bilansowy. Analiza powyższa powinna być dokonana m. in. pod kątem przepisów art. 6, 13 i 17 wzgl. 21 ustawy o podatku dochodowym oraz § 13 ust. 2 rozp. wyk. do tejże ustawy.

Z przedstawionego stanu wynika, że **do należytego ustalenia podstaw wymiaru podatków dla instytucji kredytowej koniecznym jest zbadanie rachunków wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych, czemu przepisy art. 70 Ordynacji Podatkowej nie stawiają żadnych przeszkód.**

Nie stawia temu również przeszkód przepis art. 60 § 4 Ordynacji Podatkowej. Przepis ten postanawia, że żądanie udzielenia informacji i badania ksiąg w odniesieniu do wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych w instytucjach kredytowych może nastąpić jedynie w przypadkach wyjątkowych, na pisemne zarządzenie Ministra Skarbu, dotyczące poszczególnego wkladcy. Przepis ten dotyczy zupełnie innego zagadnienia, a mianowicie zbierania informacji z ksiąg handlowych instytucji kredytowych odnośnie wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych **dla poszczególnego płatnika** celem wymiaru podatku **dla tego płatnika**. Przepis ten nie dotyczy natomiast kwestii badania wkładów lokacyjnych w księgach płatnika — instytucji kredytowej dla celów **jego** opodatkowania.

Rzecz oczywista, że badanie ksiąg handlowych płatnika — instytucji kredytowej, a zatem i kont dotyczących wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych celem ustalenia podstaw wymiaru dla instytucji kredytowej — nie może być wykorzystane do sporządzenia informacji ani jakichkolwiek bądź zapisków odnośnie poszczególnych wkładów, figurujących w jego księgach, gdyż takie postępowanie stanowiłoby obejście przepisów art. 60 § 4 Ordynacji Podatkowej.

Zebrany w toku postępowania wymiarowego materiał odnośnie wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych powinien być, zresztą podobnie jak i cały materiał wymiarowy, wykorzystany z zachowaniem tajemnicy urzędowej (art. 21 Ord. Pod.), obwarowanej sankcjami dyscyplinarnymi i karnymi (art. 254, 291 i ewent. 286 kodeksu karnego).

Zasłanianie się przez instytucje kredytowe — w związku z badaniem wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych dla celów wymiaru tym instytucjom podatków — tajemnicą bankową, o której mowa w art. 59 prawa bankowego, jest również nieistotne z uwagi na wyrok Sądu Najwyższego Izby Karnej z dnia 13 stycznia 1953 r. II. 4 K. 790/52, podany do wiadomości izb i urzędów skarbowych okólnikiem z dnia 28.X.1953 r. L. D. V. 10547/1/35.

Podsekretarz Stanu:
(—) Kajetan Morawski

KALENDARZ PODATKOWY

W lipcu 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 lipca 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 czerwca 1938 r.

Do 7 lipca 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w czerwcu 1938 r.

Do 20 lipca 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni lipca 1938 r.

Do 25 lipca 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu czerwcu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 lipca 1938 r. — zaliczka kwartalna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w II kwartale 1938 przez innych płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w lipcu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lipcu 1938 r.

KRONIKA PODATKOWA

Wykonanie noweli do ustawy podatku dochodowym

Ostatnia nowela do ustawy o podatku dochodowym (DURP nr 26 z 1938 r. poz. 226) zwolniła od opodatkowania podatkiem dochodowym, poczynając od roku podatkowego 1938, dochody z dywidend od akcji spółek akcyjnych, dochody z udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielniach i gwarectwach, będących osobami prawnymi, jeżeli te spółki mają siedziby na obszarze Rzeczypospolitej, a także przychody na pokrycie kosztów utrzymania, otrzymywane od zamieszkałych na obszarze Rzeczypospolitej osób fizycznych, których dochody nie podlegają opodatkowaniu na podstawie przepisów dz. I. Ustawy.

Nowela ta wydana została już po terminie wyznaczonym do składania ze-

znań o dochodzie, to też wielu płatników w złożonych na bieżący rok podatkowy zeznaniach wykazało również wymienione dochody, wolne obecnie od podatku.

Celem zwolnienia tych dochodów od podatku Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie w wydanym do podległych urzędów skarbowych okólniku zarządziła, aby urzędy skarbowe z urzędu, a więc bez podań płatników, wyłączały odnośne dochody i przychody spod opodatkowania oraz ażeby w stosunku do odnośnych płatników również z urzędu sprostowały wymiar zaliczek na podatek dochodowy na rb. przez wyłączenie z podstawy obliczenia zaliczki tych kwot, które w myśl powyższego zostały wyłączone spod opodatkowania.

PORADNIA

429. *M. S. B.*

Ponieważ Pan w 1935 r. ksiąg nie prowadził, nie ma podstawy do potrącenia z dochodu 1936 r. podatku obrotowego za rok 1935, nawet jeśli zająć stanowisko, że ten podatek, do r. 1936 sporny, został dopiero w tym roku ustalony.

2. Zgodnie z art. 8 p. 1 ustawy o pod. doch. z przychodu nie można potrącić **wydatków na ulepszenie źródła dochodu**. Przepis ten nie zabrania jednak potrącenia wydatków, związanych z eksploatacją powiększonego źródła dochodu. Zresztą, **pozyskanie nowych odbiorców stanowi nie powiększenie źródła dochodu, lecz intensywniejszą eksploatację źródła już istniejącego**. Z tych względów wydatek poniesiony na rzecz innego dostawcy (konkurenta) wzamian za powstrzymanie się od konkurencji, stanowi wydatek potrącalny.

430. *Lwów, B. 4.*

Według § 16 rozp. wyk. do dekretu o podatku od lokali „za „izbę” uważa się wszelkiego rodzaju pomieszczenia, jak pokoje mieszkalne, kuchnie, pokoje dla służby itp., z wyjątkiem łazienek, spiżarni, werand, przedpokojów, korytarzy itp. pomieszczeń, które nawet po poczynieniu odpowiednich przeróbek nie nadają się do zamieszkania lub prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego oraz wykonywania zawodu”. W świetle tego wyjaśnienia alkowa (nyża, nisha) nie jest „izbą”.

Od podatku od lokali **są wolne lokale mieszkalne składające się z 1 lub 2 izb** (w rozumieniu § 16).

431. *J. L. z O. **

Wobec tego, że **udziałowcy spółki z ogr. odp. pracują jako robotnicy w przedsiębiorstwie spółki**, a zatem pozostają w stosunku najmu pracy do spółki, otrzymywane przez nich za pełnienie funkcji robotników wynagrodzenie tygodniowe, powinno być traktowane ze stanowiska ustawy o pod. doch., jak wy-

nagrodzenie każdego innego pracownika. Judykaturę przedmiotu omówiliśmy szczegółowo w OBP. 1937, str. 108 i 1938, str. 373, odp. nr 366 pkt 2.

432. *Janusz K.*

Księgowanie jest prawidłowe. — **Do zeznania dla wymiaru podatku przemysłowego należy dołączyć sporządzony na formularzu urzędowym (nr 8) wykaz artykułów przekazanych co miesiąc (w sumach miesięcznych) do innych zakładów przemysłowych lub handlowych należących do tego samego właściciela** (a więc np. do filii przedsiębiorstwa handlowego). — Ponieważ w Pańskim przypadku księga składowa wykazuje artykuły przesyłane z centrali do filii, załączenie do zeznania poza wspomnianym wykazem, ponadto **szczegółowego zestawienia tych artykułów** jest zbędne (§ 62 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.). — Ze względu na to, że towary dostarczone przez dostawców bezpośrednio filii są księgowane jako zakup centrali, należy wykazać je w księdze składowej jako przekazane z centrali do filii.

433. *Kub. P.*

1 Księgi nie mogą być, naszym zdaniem, zakwestionowane, ponieważ urząd posiadał informacje w chwili badania ksiąg. Nie zachodzą więc nowoujawnione po uprawomocnieniu się wymiaru o koliczności.

2. Nie możemy przewidzieć, jak ustosunkuje się urząd skarbowy do pisma przedsiębiorstwa, stwierdzającego, że nie ma ono pewności, czy pod firmę zapisanego w księgach odbiorcy nie podszyła się osoba trzecia.

3. Za **świadome prowadzenie niezręcznych ksiąg** może być orzeczona zarówno kara grzywny przez Urząd Skarbowy, jak i kara więzienia na podstawie art. 281 KK. przez Sąd Okręgowy.

4—5. Przy ocenie rzetelności ksiąg władza może uwzględnić wszelkie dowody,

nie tylko dowód z innych prawidłowych ksiąg. Przeciwniej treści wyrok NTA nie był (i nie mógł być) wydany.

6. Ob. OBP, 1938, odpow. nr 227 p. 5.

7. Z wyroku NTA z 10.2.1937, (OBP, 1937, str. 593) wynika dla władzy skarbowej **obowiązek zwrotu kosztów egzekucyjnych** ściągniętych wraz z uchylonym w następstwie podatkiem.

8. Wysokość kosztów egzekucyjnych jest ustalona w Rozp. o postępow. egzekucyjnym władz skarbowych (DURP. 1932, poz. 580), w zależności od sumy egzekwowanego podatku i rodzaju czynności egzekucyjnych.

9. Por. OBP, 1938, odpow. nr 282, str. 286. Umowa, poświadczona notarialnie, ze spółnikiem cichym, aczkolwiek nie jest konieczna, ułatwiłaby obronę przed dopisaniem do dochodu zysku, wypłaconego cichemu współnikowi.

10. **O ile w r. 1937 uznano sumy przechodnie a obciążono rk strat i zysków kwotą wydatków, które odnoszą się do tego roku, lecz miały być wypłacone w 1938 r., należy odnośną sumę dopisać do dochodu 1938 r., jeżeli się okaże, że wydatki te faktycznie w ogóle nie będą poniesione.** Ale o ile wydatki te są nadal długiem przedsiębiorstwa, okoliczność, że nie zostały zapłacone w następnym roku, jest bez znaczenia.

11. **Towarów wybranych przez właściciela dla osobistych celów konsumpcyjnych nie wlicza się do obrotu** (okólnik M. Sk. z 22.6.1927 r. LDPO 6700/III).

12. Pytanie niezrozumiałe.

13. Zapisy ołówkiem należy traktować jako nieistniejące.

454. *Stamiel.*

Stan faktyczny. Amerykańska spółka akcyjna posiada w Polsce generalne przedstawicielstwo prowadzone jako jednoosobowe przedsiębiorstwo. Kto podpisuje inwentarz i bilans przedstawicielstwa?

W myśl § 2 art. 57 K. H. inwentarz i bilans podpisze kupiec (oraz księgowy,

§ 66 rozp. o rej. handl.). W opisanym stanie faktycznym „kupcem” jest osoba figurująca w rejestrze jako właściciel przedsiębiorstwa, przedstawicielstwa.

455. *Księgomy w M.*

Wynagrodzenie pracownika może składać się częściowo lub całkowicie z udziału w zyskach, prowizji albo procentów od obrotu, produkcji, oszczędności lub tym podobnych korzyści (art. 452 § 1 Kod. Zobow.; por. też art 16 Rozp. o umowie o pracę pr. um.). Wynagrodzenie pracownika może zatem stanowić również procent od sumy zakupów. — **Sam fakt określenia w ten sposób wynagrodzenia nie pozostaje w sprzeczności ze stosunkiem najmu pracy**, jeżeli inne elementy tego stosunku (zależność pracownika, praca a nie jej wynik jako przedmiot umowy) są zachowane.

Z tych też względów wypłacana pracownikowi prowizja powinna być księgowana na rku „Pensji”, a nie „zakupów” lub „Prowizji” (pośredników itp.).

456. *Stały Prenumerator.*

1. **Majątek przedsiębiorstwa kupca jednoosobowego jest buchalteryjnie wyodrębniony z pozostałego jego majątku.** Dlatego dopuszczalne jest wycofywanie przez takiego kupca z przedsiębiorstwa weksli, otrzymanych od odbiorców wzajemian za wpłaty gotówkowe. Policzenie sobie z tego tytułu „dyskonta” jest pozbawione sensu, gdyż transakcja dyskonta wymaga dwóch stron.

2. Z tytułu powyższych czynności kupiec nie jest obowiązany wykupić świadectwo przemysłowe.

3. Żona może w zasadzie zawrzeć z mężem umowę spółki jawnej lub cichej, jeżeli w konkretnym przypadku warunki umowy przedślubnej nie stoją temu na przeszkodzie.

4. **Sporadyczne zakupywanie cudzych weksli** nie nadaje przedsiębiorstwu charakteru bankowego i nie wymaga nabycia osobnego świadectwa przemysłowego, ani uzyskania koncesji. — Dochód z dyskonta weksli podlega dolicze-

niu do ogólnego dochodu z przedsiębiorstwa.

Nazwisko posiadacza-zbywcy weksłu powinno być w zasadzie ujawnione, chyba że w konkretnym przypadku nie jest to możliwe.

457. B. G. Łódź.

Art. 56 Kod. Hand. wymaga **przechowywania w ciągu 10 lat faktur i wszelkich innych pism**, dotyczących zapisów w księgach handlowych.

Przy transakcjach kredytowych konieczne jest wystawianie rachunków. Radzimy również, ze względu na stanowisko władz skarbowych, wystawiać rachunki przy transakcjach gotówkowych.

Zapisy do księgi sprzedaży nie mogą zastępować rachunków, gdyż właśnie rachunki powinny być podstawą zapisów do księgi sprzedaży.

458. L. A. Bełzec.

Dla zwolnienia od opłaty stempłowej pism, stwierdzających sprzedaż ruchomości, wystarczy, jeżeli jedna ze stron dokonywa transakcji w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku (art. 69 p. 4 ustawy o opl. stempłowych w brzmieniu noweli DURP 1936 poz. 15).

459. H. B. K.-Pol.

1. § 84 Rozp. Wyk. do OP („przy sprzedaży i zakupie na kwoty ponad zł 200 jednorazowo należy w księgach podawać imiona, nazwiska i adresy odbiorców i dostawców”) odnosi się tylko do ksiąg gospodarczych dla właścicieli gospodarstw wiejskich. Z tego przepisu wynika, że ujawnienie we wspomnianych księgach, przy transakcjach na mniejszą sumę, nazwiska kontrahenta jest zbędne, choćby było znane. W żadnym jednak razie nie jest zakazane zawarcie większej transakcji gotówkowej bezimiennej, jeżeli kontrahent nie chce ujawnić swego nazwiska.

2. Umowy i inne pisma, stwierdzające sprzedaż kupcowi w zakresie jego przedsiębiorstwa rzeczy ruchomych (a

więc również drzewostanu i kłoców) są wolne od opłat stempłowych. Por. wyżej odpowiedź dla L. A. Bełzec.

440. LGP. 1.

1. Miasto Chełm znajduje się w granicach COP.

2. Do przedsiębiorstwa PP. (rektyfikacja i fabryka wódek) ulgi inwestycyjne nie są przewidziane. Jedyne „zakłady odwadniania i przerobu spirytusu na cele napędowe i przemysłowe” są objęte wykazem przedsiębiorstw, korzystających w COP z ulg inwestycyjnych (por. art. 2 p. 13 ustawy o ulgach inw. OBP, rb., nr 17, str. 269).

441. J. F. Warszawa.

Także przy wymiarze pod. dochodowego (nie tylko przemysłowego) **nie ma władza skarbowa podstawy prawnej do żądania udowodnienia wysokości prowizji przedstawiciela firmy zagranicznej umową rejentalną lub „konsularnie zalegalizowaną”.**

442. H. S.

Odsetek od obligacji Pożyczki Narodowej powinny być zapisane na rku wynikowym oraz na dobro rku Strat i Zysków, co nie tamuje wyłączenia ich od opodatkowania. Zysk bilansowy nie musi bowiem pokrywać się z dochodem podatkowym. Mimo to, uznanie — jak to Pan czyni — wspomnianymi odsetkami bezpośrednio rachunku kapitału nie stanowi usterek, mogącej mieć wpływ na ocenę prawdziwości ksiąg.

Nawiasem zaznaczyć należy, że **nie jest uzasadnione prowadzenie w księgowości spółki jawnej rku kapitału dla każdego ze spółników z osobna**. Kapitał zakładowy stanowi jedną całość i dlatego powinien figurować na jednym rku. W jakim stosunku spółnicy uczestniczą w kapitale zakładowym, o tym stanowić powinna umowa spółki.

443. Iks.

1. Jest Pan obowiązany wpisać się do rejestru handlowego ze względu na obrót przedsiębiorstwa, przekraczający 100.000 zł rocznie, mimo że wykupuje Pan św. przem. III kat. handl.

Kupiec odpowiada za szkody, wyniki dla innych osób z niewykonania lub zwłoki w wykonaniu obowiązku wpisanie się do rejestru (art. 18 Kod. Handl.). Poza tym Sąd Okręgowy może zmusić za pomocą grzywien do uskutecznienia zgłoszenia (art. 17 Kod. Handl.).

Koszty zarejestrowania wyniosą około 70 zł. Należy złożyć do Sądu Okręgowego podanie o wpisanie firmy do rejestru załączając odpis ostatniego prawomocnego nakazu płatniczego na podatek przemysłowy od obrotu, odpis świadectwa przemysłowego oraz skreślony wobec sądu albo uwierzytelniony notarialnie wzór podpisu.

2. O kategorii I przedsiębiorstwa handlu towarowego decyduje nie tyle oliczność, kto jest odbiorcą, ile — w jakich ilościach towary są sprzedawane. Przedsiębiorstwo, które sprzedaje towary w większych ilościach (partiami), prowadzi tym samym handel hurtowy, chociaż jego odbiorcami są nie „głównie kupcy i przemysłowcy”, lecz rolnicy. Pojęcie partii jest ustalane zwyczajowo (decydująca jest opinia Izby Przem. Handl.).

444. *Buchalter firmy A-C.*

1. Z przepisów o ulgach dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych (art. 35 i n. ustawy o ulgach inwestycyjnych, OBP, 1938, nr 21 i 22) nie wynika bynajmniej, aby prawo potrącenia w jednym roku 20% ceny z podatku dochodowego przysługiwało jedynie w odniesieniu do jednego samo-

chodu. To samo (wprawdzie mniej stanowczo) można było wywnioskować i z dawnej ustawy. Jednakże Rozp. Wyk. do tej ostatniej w § 2 uzależniło ponowne przyznanie ulgi tej samej osobie od wykazania się dowodem, że pierwszy pojazd uległ zniszczeniu ponad 80% ceny nabycia. Zagadnienie to rozstrzygnie niewątpliwie przyszłe rozp. wykon. do ustawy o ulgach inwestycyjnych.

2. Z omawianych ulg może korzystać osoba fizyczna, zakupująca samochód dla swego użytku, lecz nie przedsiębiorstwo (jednoosobowe), zakupujące samochody celem dalszej odprzedaży.

445. *Jeden z pierwszych Pre-numeratorów.*

SPROSTOWANIE. Pkt 4 odpowiedzi dla Pana (nr 425) winien mieć następujące brzmienie: Z wynagrodzenia dodatkowego z tytułu niewykorzystanego urlopu należy potrącić podatek dochodowy (od uposażeń, jako z jednorazowego wynagrodzenia i według sposobu w tej mierze obowiązującego), ale — nie składki ubezpieczeniowe (art. 14 ustawy scalieniowej o ubez. społecznym nie dolicza wynagrodzenia, które nie wpływa trwale na jego wysokość, do podstawy wymiaru składki; wprawdzie art. 111 RPR o ubez. prac. umysł. kwestii wyraźnie nie rozstrzyga, to jednak uważać należy, że stanowisko ustawy scalieniowej winno mieć zastosowanie również w zakresie RPR o ub. prac. um.).

Przy

HEMOROIDACH

(KRWAWIENIE, SWEDZENIE, PIECZENIE, BÓLE)

CZOPKI i MASO

VARICOL

GAŚECKIEGO

do nabycia w każdej aptece

PROSZKI

„MIGRENE-NERVOZII”

Kogutek

ZASTOSOWANIE:

GRYPA, PRZEZIĘBIENIE

BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW i t.p.

Żadajcie oryginalnych proszków ze zn. fab. „KOGUTEK”

GAŚECKIEGO

tylko w opakowaniu higienicznym w **TOREKACH**

Skorowidz rzeczowy

Księgowość — księgowanie odsetek od obligacyj Pożyczki Narodowej — **P** *) 454 **); — podpisywanie inwentarza i bilansu przedstawicielstwa zagranicznej spółki akcyjnej — **P** 453; — przedstawiciela handlowego — 441; — saldo kredytowe kasy — **O** *) 444; — zbędność rachunku kapitału każdej spółnika spółki jawnej — **P** 454.

Ordynacja podatkowa — badanie ksiąg handlowych instytucji kredytowych — **Ok** *) 449; — potrącenie zaległości podatkowych z należnością prywatno-prawną przypadającą od Skarbu Państwa podatnikowi — **O** 445; — udowodnienie wysokości prowizji przedstawiciela firmy zagranicznej — **P** 454; — ustalenie podstaw wymiaru podatku dochodowego w przypadkach, które były rozstrzygane przez sądy powszechne — **Ok** 448; — załączniki do zeznania — **P** 452.

Podatek dochodowy — doliczenie do dochodu straty z poprzedniego okresu nieponiesionej faktycznie — **P** 453; — okólnik Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie w sprawie wyłączenia spod opodatkowania dochodów zwolnionych od podatku w myśl noweli 1938 — 451; — potrącalność kosztów pozyskania nowych odbiorców — **P** 452; — wynagrodzenie udziałowców spółki z ogr. odp. pracujących w charakterze robotników — **P** 452.

Podatek obrotowy — tekst ustawy — 445.

Podatek przemysłowy — ulgi dla transakcyj mąką na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Wilnie — **Ok** 448.

Podatek od lokali — pojęcie „izby” — **P** 452.

Postępowanie egzekucyjne — zwrot kosztów egzekucyjnych w wypadku uchylenia wymiaru — **P** 453.

Prawo przemysłowe — sporadyczne zakupywanie cudzych weksli — **P** 453.

Ubezpieczenia społeczne — pojęcie zawodu przy ustalaniu zdolności do jego wykonywania — **O** 446; — wynagrodzenie za niewykorzystany urlop a składki — **P** 455.

Ulgi inwestycyjne — **P** 454; — w wypadku nabycia dwóch samochodów — **P** 455.

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo”, Ok—dział „Okólniki”. P—dział „Poradnia”

**) Liczby oznaczają stronicę.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-51

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—¹/₂ str. zł. 100—¹/₄ str. zł. 50—¹/₈ str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: Józef Filip Hoppenfeld **Druk.** Wydawnicza, Warszawa, Kocza 15